

Chřibů, na katastru obce Jankovice. Na místo se okamžitě dostavili pracovníci CSA, kteří následně zahájili terénní výzkum, při němž byl objeven depot kovových artefaktů (obr. 49). Hromadný nález obsahoval 42 železných a bronzových předmětů, např. kování vědra, kamenické „dlátko“, krojidlo k pluhu a další. Artefakty lze datovat do období 2. poloviny 8. až konce 9. století.

Vzhledem k ohrožení lokality nelegálními průzkumy detektorem kovů jsou polohopisné údaje uloženy v CSA.

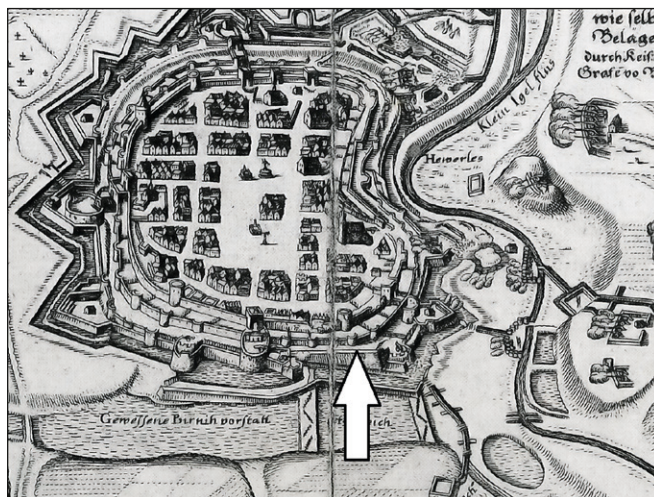
Literatura

Neuvedeno.

Zusammenfassung

Jankovice (Kat. Jankovice u Uherského Hradiště, Bez. Uherské Hradiště), Ältere bis mittlere Burgwallzeit. Metallhortfund. Rettungsgrabung. Fundeponierung: Mährisches Landesmuseum, Zentrum für slawische Archäologie.

Luděk Galuška, Jakub Langr

Obr. 51. Obléhání Jihlavy v r. 1647 s vyznačeným místem výzkumu. Podklad *Abriss und Belagerung der Königl. Statt Iglau in Mähren ... (1647)*, Státní okresní archiv v Jihlavě, Sběrka plánů – město Jihlava, sign. 1–2, podle Semotamová (ed.) 2000, mapový list 2, mapa č. 5. Upravil J. Těsnohlídek.

Fig. 51. Jihlava, Hradební Street. View of the siege of Jihlava in 1647 with the marked test pit. Background plan *Abriss und Belagerung der Königl. Statt Iglau in Mähren ... (1647)*, Státní okresní archiv v Jihlavě, Sběrka plánů – město Jihlava, sign. 1–2, after Semotamová (ed.) 2000, map sheet No. 2, map No. 5. Prepared by J. Těsnohlídek.

Jihlava (okr. Jihlava)

Hradební ulice, parc. č. 1424/1, 1424/2, 6078/55, 1567, 6078/12.

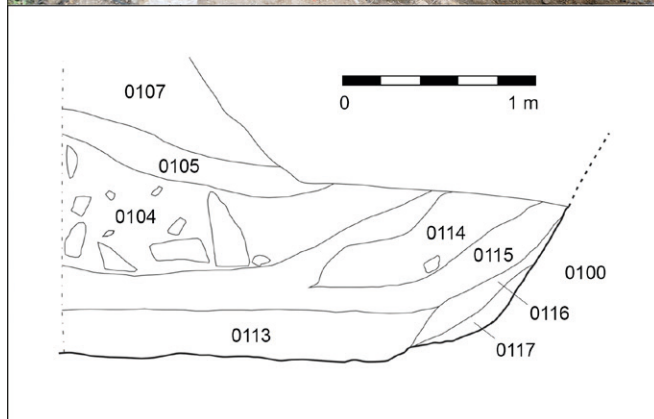
Vrcholný středověk, novověk. Středověké městské opevnění, barokní bastion. Záchraný výzkum.

Při rozšiřování vozovky v Hradební ulici byl zemními pracemi zasažen JV bastion, tvořící součást jihlavské městské pevnosti. Její základy tvoří středověká hradba o obvodu 2140 m, vybavená 5 bránami a 8 věžemi a později doplněná parkánovou hradbou (Semotamová ed. 2000). Při výzkumu byl zdokumentován řez středověkým hradebním příkopem, vytesaným do rostlé skály (obr. 50–52). Díky archeobotanické analýze sedimentu z jeho dna můžeme pro období středověku interpretovat bezprostřední okolí jako mozaiku polí, pravděpodobně i zahrádek, pastvin a druhově bohatých luk, nejpravděpodobněji suchých trávníků, bez výrazného vlivu pastevectví (Petr 2019). Situaci nedoprovázely žádné datovatelné nálezy, nicméně příkop byl zasypán v období 16.–17. století, při budování velkého jihovýchodního bastionu (Těsnohlídek 2019).

Obr. 50. Jihlava, Hradební ulice, středověké městské opevnění se sondou v příkopu. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 50. Jihlava, Hradební Street, medieval city walls with the test pit in the ditch. Photo by Archaia Brno z. ú.

Obr. 52. Jihlava, Hradební ulice. Detail dna středověkého hradebního příkopu, vytesaného do skalního podloží. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 52. Jihlava, Hradební Street. The detail of the bottom of a moat in front of the city wall carved into the bedrock. Photo by Archaia Brno z. ú.

Literatura

Petr, L. 2019: *Pylová analýza profilu z hradebního příkopu v Jihlavě*.

Rkp. výzkumné zprávy. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Semotamová, E. (ed.) 2000: *Historický atlas měst České republiky*, sv. č. 8. Jihlava. Praha: Historický ústav Akademie věd ČR, Praha.

Těsnohlídek, J. 2019: *Stavební preference na komunikaci Hradební – Brněnská, Jihlava*. Rkp. nálezové zprávy z akce č. A002/2019. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Summary

Jihlava (Jihlava District), Hradební Street. Late Middle Ages. Town. Rescue excavation.

Medieval city walls ditch, sampling of the earliest sediments for archaeobotanical analysis; the 17th century bastion.

Jakub Těsnohlídek

Jihlava (okr. Jihlava)

Ulice U Skály, parc. č. 453/7, bytový dům.

Vrcholný středověk. Hrnčířská dílna. Záchraný výzkum.

Archeologický výzkum byl vyvolán stavbou bytového domu. Při hloubení stavební jámy byl zachycen areál hrnčířské dílny z 2. poloviny 13. či začátku 14. století, který se nacházel na hraně terénní terasy nad řekou Jihlavou, cca 300 m od centra staré Jihlavy a kostela sv. Jana Křtitele (Těsnohlídek, Kochan 2019). V západním rohu výkopu byla zachycena jednokomorová hrnčířská pec s dochovanou vsádkou keramických nádob. Pec byla zahlobena do písčitého podloží (obr. 53–54). Vnitřek pece byl vymazán tenkou vrstvou šedého vypáleného jílu, ve kterém byly ojediněle nalepeny keramické střepty. Dno o rozměrech 124 × 118 cm se svažovalo směrem k topnému otvoru. Ten měl podobu úzkého oválného kanálu, který byl ode dna pece oddělen drobným odskokem. Topeniště se nacházelo mimo zábor stavby a nebylo ho možné prozkoumat. Pec lze považovat konstrukčně za velice blízkou peci z Kostelce nad Jihlavou a určit ji jako jednoprostorovou pec s vertikálním až diagonálním tahem plamene. Podobný typ, lidově označovaný jako ležatý, byl používán ve slovenských Pozdišovcích ještě v 18. století (Meduna 1954; Čapek et al. 2018; Plicková 1959).

Obr. 53. Jihlava, ulice U Skály. Snímek středověké hrnčířské pece s částí vsádky. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 53. Jihlava, U Skály Street. Medieval pottery kiln with part of the chargé. Photo by Archaia Brno z. ú.

Výplň tvořila převážně keramika. Celkem bylo získáno osm beden keramiky, včetně zhruba dvaceti celých nádob, lze ale počítat s tím, že řada dalších bude slepena z fragmentů (obr. 55–56). V souboru dominují hrnce, několika kusy jsou zastoupeny džbány, lahve, zvonovité poklice a třmenové konvice s trubičkovou výlevkou. Ojedinělým nálezem je miniaturní poklice. Hmota nádob je středně zrnitá s obsahem písčité příměsi. V souboru se nachází i keramika s obsahem grafitu, typická pro hrnčířské zboží z Českomoravské vrchoviny z 13. století.

Literatura

Čapek, L., Těsnohlídková, K., Slaviček, K., Všianský, D., Pracný, P. 2018: *Technologie výroby a archeometrické studium středověké keramiky*. Plzeň, Brno: Západočeská univerzita v Plzni, Masarykova univerzita v Brně.

Meduna, L. 1954: *Nález hrnčířské pece v Kostelci u Jihlavy*. Rkp. nálezové zprávy, MTX195401797. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i.

Plicková, E. 1959: *Pozdišovské hrnčiarstvo*. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry.

Těsnohlídek, J., Kochan, Š. 2019: *Jihlava, Bytový dům U Skály*. Rkp. nálezové zprávy č. A091/2016. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Obr. 54. Jihlava, ulice U Skály. Pohled na hrnčířskou pec po ukončení preparace. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 54. Jihlava, U Skály Street. Pottery kiln after excavation. Photo by Archaia Brno z. ú.

Obr. 55. Jihlava, ulice U Skály. Příkladky hrnců ze vsádky pece, 13.–14. století. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 55. Jihlava, U Skály Street. Examples of pots from the pottery kiln charge, 13th–14th century. Photo by Archaia Brno z. ú.